VZDELÁVANIE 21. STOROČIA

Učíme (sa)
samostatne myslieť
a zodpovedne konať
na základe hodnôt, vedomostí a dát

1. Predstavenie nového ŠVP
2. Stav plnenia úloh
3. Ako ďalej s reformou?

Nový štátny vzdelávací program

- Schválený 31.3.2023
- Do konca roka: Dodatok č. 1 – minimálny učebný výstup

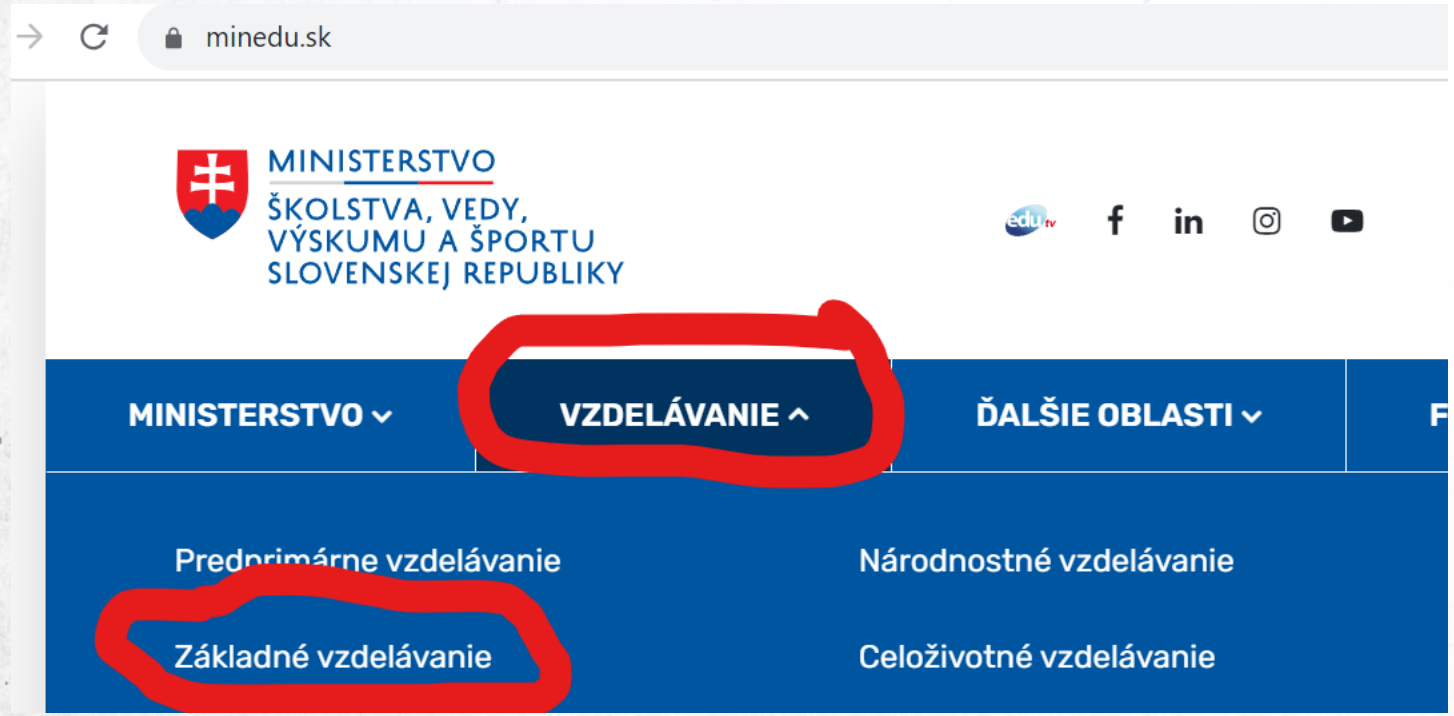

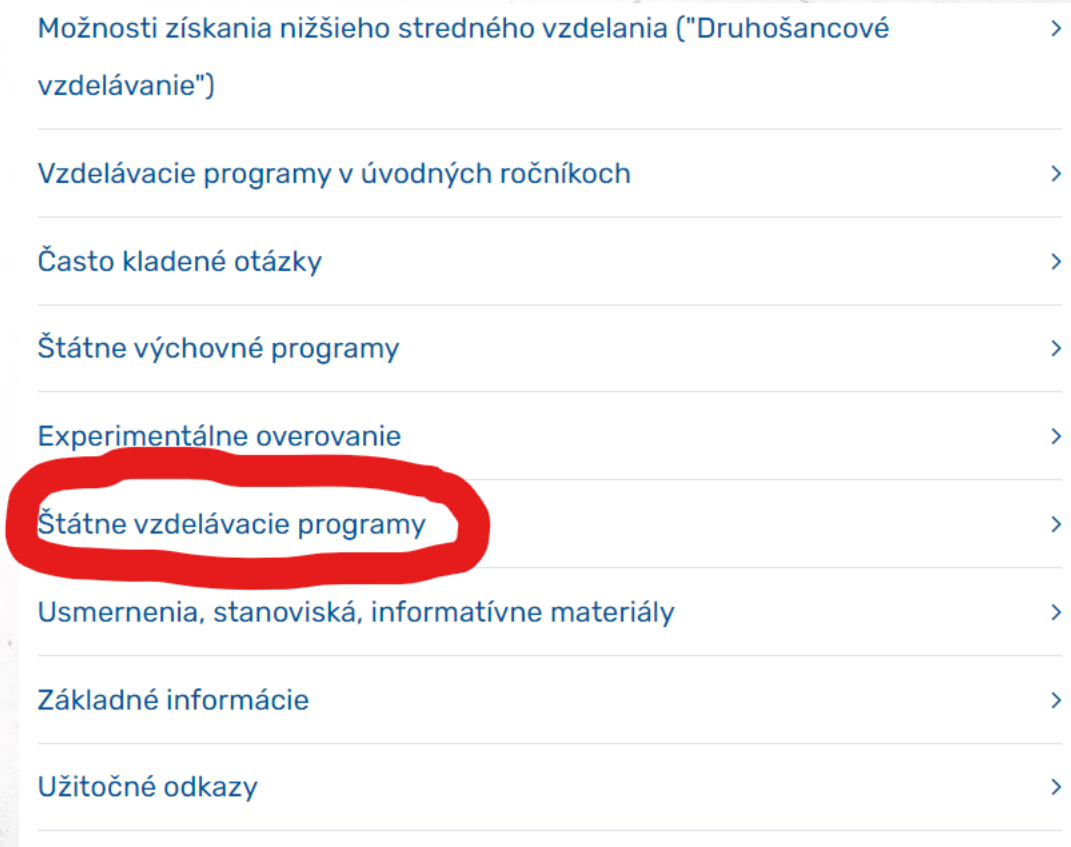

Nový štátny vzdelávací program

Štátne vzdelávacie programy

Výchova a vzdelávanie v školách sa uskutočňuje podľa školských vzdelávacích programov, ktoré sú základným dokumentom škôl a v ktorých školy zohľadnia svoje podmienky, potreby a regionálne špecifiká. Východiskom pre vytvorenie školského vzdelávacieho programu sú štátne vzdelávacie programy. Štátne vzdelávacie programy vymedzujú ciele výchovy a vzdelávania, vzdelávacie štandardy vyučovacích predmetov jednotlivých vzdelávacích oblastí a rámcový učebný plán, podľa ktorého si školy zostavia svoje vlastné učebné plány.

Štátny vzdelávací program pre základné vzdelávanie (2023) ›

Štátne vzdelávacie programy (2015) ›

Štátny vzdelávací program pre základné vzdelávanie - celý

Štátny vzdelávací program pre základné vzdelávanie

Vymedzenie gramotnosti a ich gradačná postupnosť

Vzdelávacie štandardy:

Metakognícia

Charakter

Matematika a informatika

Človek a príroda

Nový štátny vzdelávací program

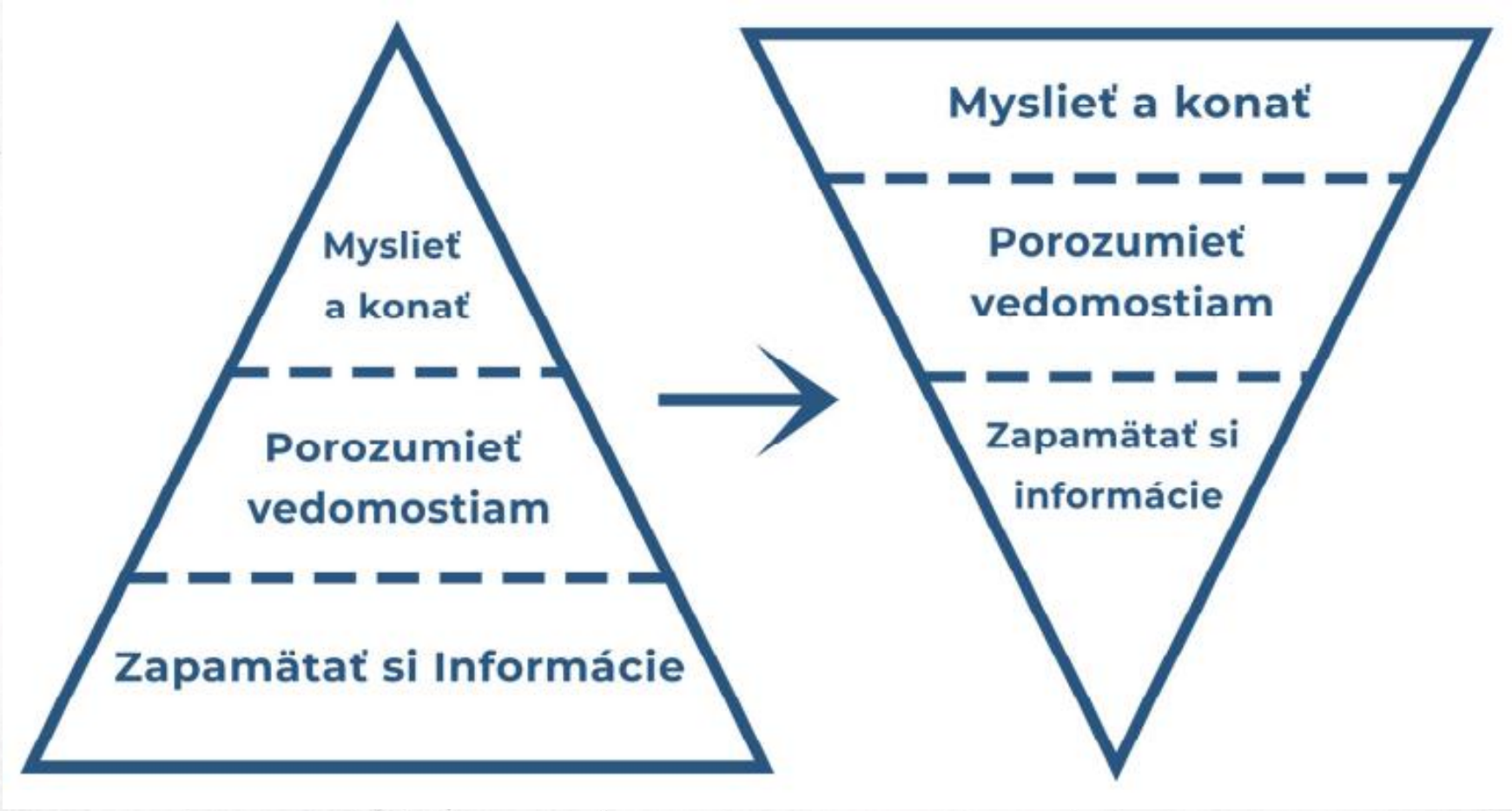

Nový štátny vzdelávací program

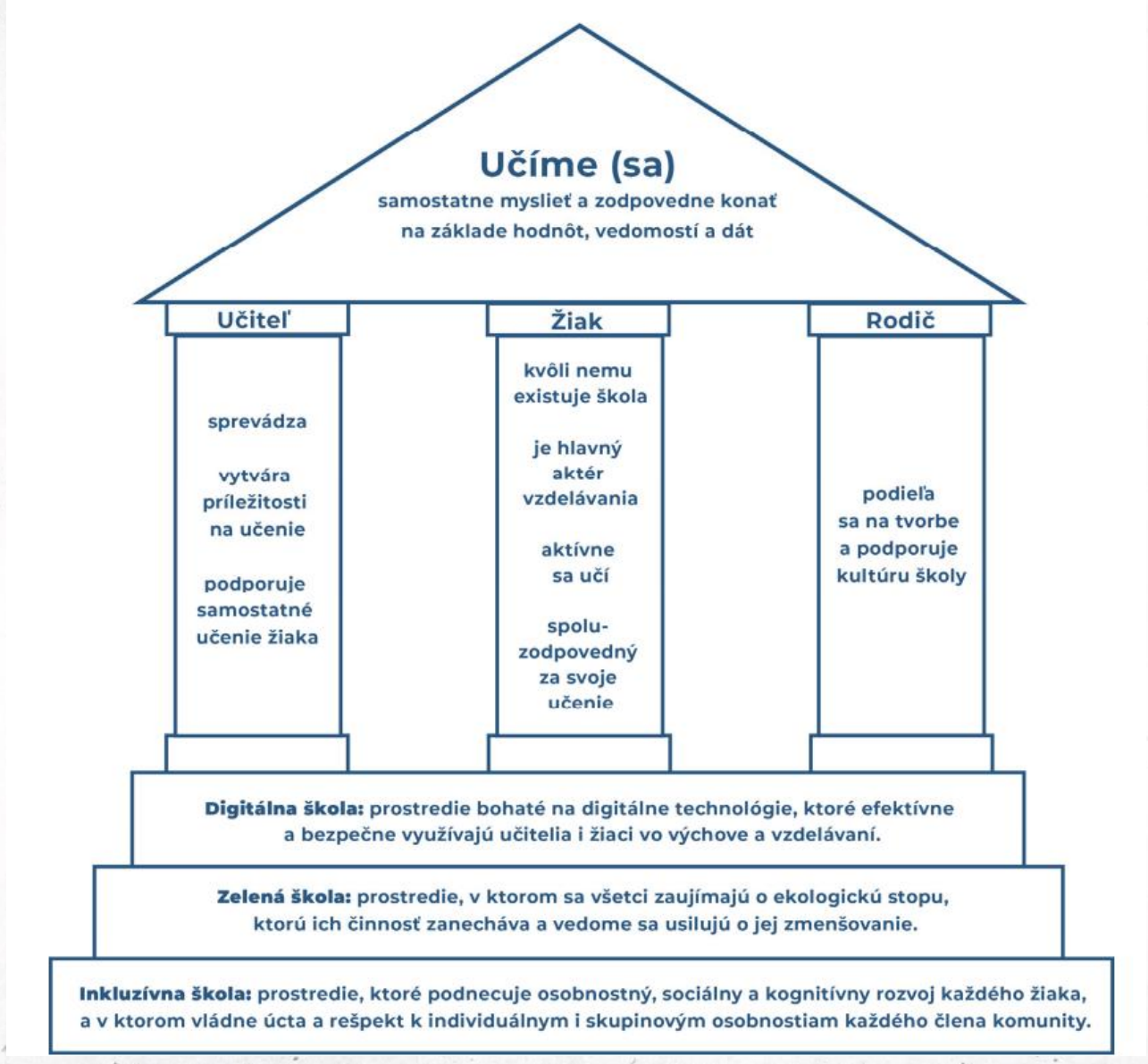

Nový štátny vzdelávací program

Cieľom základného vzdelávania je, aby každý žiak:

1. získal rozvinutú všestrannú a funkčnú gramotnosť v súlade s požiadavkami spoločnosti, vedel ju uplatniť v každodennom osobnom a spoločenskom živote a pri napĺňaní svojich osobných, vzdelávacích, kultúrnych a sociálnych potrieb,

2. mal vybudovaný základný hodnotovo-kultúrny rámec svojej osobnosti, ktorý ho orientuje a sprevádza pri plánovaní a dosahovaní individuálnych životných cieľov, ako aj pri participácii na širších spoločenských, kultúrnych a globálnych aktivitách,
3. získal reálne vedomie o vlastnom osobnostnom potenciáli pre svoj ďalší vzdelávací rast a celostný rozvoj.

Nový štátny vzdelávací program

Štátny vzdelávací program pre základné vzdelávanie - celý

Štátny vzdelávací program pre základné vzdelávanie

Vymedzenie gramotnosti a ich gradačná postupnosť

Vzdelávacie štandardy:

Metakognícia

Charakter

Matematika a informatika

Človek a príroda

Nový štátny vzdelávací program

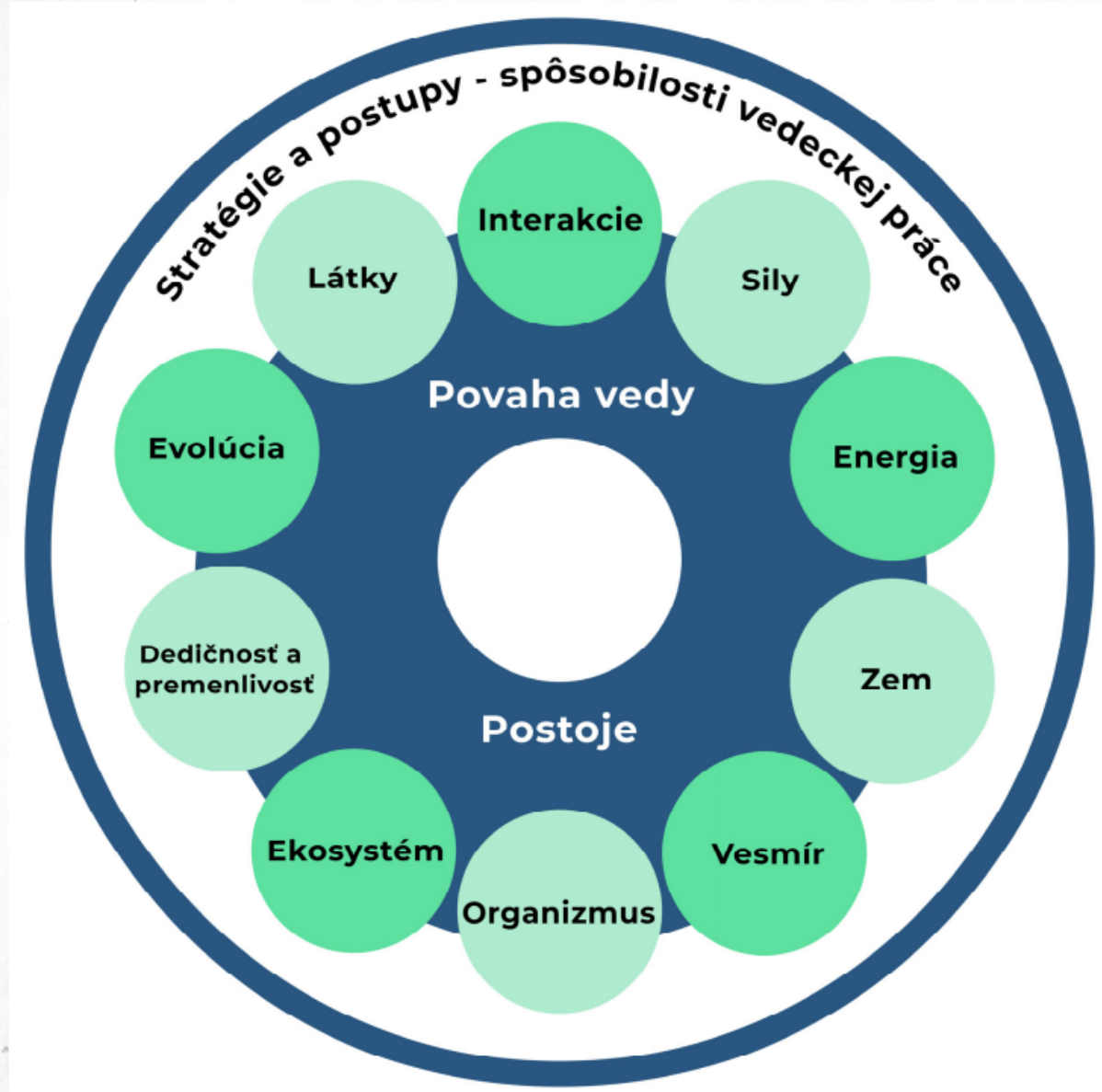

Nový štátny vzdelávací program

Ciele vzdelávacej oblasti

- Disponovať rozvinutými prírodovednými predstavami o vybraných prírodných javoch a procesoch.
- Navrhovať jednoduché postupy objektívneho a systematického skúmania okolitého sveta, v rámci ktorého sa identifikujú výskumné otázky, k výskumnej otázke vysloviť predpoklady a primerane ich zdôvodniť na základe predchádzajúceho poznania.
- Vyhľadávať chýbajúce informácie v rôznych informačných zdrojoch a uvažovať o ich dôveryhodnosti.
- Aktívne sa zapájať do identifikácie a riešenia environmentálnych problémov a ochrany prírody.

Nový štátny vzdelávací program

Vzdelávacie štandardy vzdelávacej oblasti Človek a príroda pre 1. cyklus

Hlavným cieľom 1. cyklu je elementárny rozvoj prírodovednej gramotnosti. V rámci prvého cyklu sa očakáva, že žiaci na tejto úrovni rozvoja prírodovednej gramotnosti disponujú určitými čiastočne rozvinutými prírodovednými predstavami a v známych situáciách vedia poskytnúť možné vysvetlenia alebo formulovať závery z jednoduchých pozorovaní a riadených jednoduchých výskumných aktivít. Títo žiaci sú schopní jednoduchého uvažovania a vysvetlenia výsledkov svojho empirického poznávania. Výkonové štandardy vyjadrujú procesuálny a postojový rámec prírodovednej gramotnosti.

Výkonový štandard

1. cieľ	**Prostredníctvom jednoduchších foriem skúmania – pozorovaním, usudzovaním, triedením a meraním rozvíjať svoje aktuálne poznanie.**

Žiak vie/dokáže:

- na základe formulovanej jednoduchej výskumnej otázky pozorovať tak, aby získal informácie potrebné na zodpovedanie danej otázky,
- formulovať predpoklad a zdôvodniť ho skúsenosťou,
- pri pozorovaní získať presné a spoľahlivé údaje, a ak je to potrebné, pozorovanie opakovať,

Nový štátny vzdelávací program

Obsahový štandard

Pojmy uvedené v štandarde majú byť v prvom cykle žiakmi zvládnuté na úrovni predispozičnej predstavy. Miera rozvoja predispozičnej predstavy je charakterizovaná prostredníctvom faktov a vzťahov, ktorými má žiak disponovať.

Látky

Pojmy Vzťahy Fakty	**Rozvoj predispozície k pojmom hmotnosť, objem, hustota, skupenstvá látok, skupenské zmeny látok, rozpúšťanie a filtrácia.**

- Všetky objekty zaberajú priestor, majú svoj objem a svoju hmotnosť.
- Objekty s rovnakým objemom nemusia mať rovnakú hmotnosť a objekty s rovnakou hmotnosťou nemusia mať rovnaký objem.
- To, či objekt na vode pláva alebo nepláva, závisí od materiálu/látky, z ktorej je objekt vyrobený a/alebo od jeho tvaru.
- Všetky materiály/látky môžu byť tuhého, kvapalného alebo plynného skupenstva, v závislosti na vonkajších podmienkach.
- Materiály/látky môžu meniť skupenstvo. Topenie predstavuje premenu tuhého skupenstva na kvapalné. Tuhnutie predstavuje premenu kvapalného na tuhé skupenstvo. Vyparovanie predstavuje premenu kvapalného na plynné skupenstvo. Kondenzácia predstavuje premenu plynného na kvapalné skupenstvo.
- Nie všetky látky sa vo vode (rozpúšťadle) rozpúšťajú.
- Proces rozpúšťania látok vo vode (rozpúšťadle) je možné urýchliť.
- Nie všetky zložky zmesí je možné oddeliť filtráciou.
- Výsledok filtrácie závisí od toho, aký hustý filter použijeme.

Činnosti	Porovnávanie objemu a hmotnosti objektov, objavovanie princípu merania hmotnosti a objemu objektov. Porovnávanie hmotnosti objektov, ktoré majú rovnaký objem a porovnávanie objemu objektov, ktoré majú rovnakú hmotnosť. Skúmanie plávania objektov na vode vzhľadom na ich tvar, hmotnosť, objem, materiál, z ktorého sú vyrobené.

Nový štátny vzdelávací program

Obsahový štandard

Pojmy uvedené v štandarde majú byť v prvom cykle žiakmi zvládnuté na úrovni predispozičnej predstavy. Miera rozvoja predispozičnej predstavy je charakterizovaná prostredníctvom faktov a vzťahov, ktorými má žiak disponovať.

Látky

Pojmy **Vzťahy** **Fakty**	**Rozvoj predispozície k pojmom hmotnosť, objem, hustota, skupenstvá látok, skupenské zmeny látok, rozpúšťanie a filtrácia.**

- Všetky objekty zaberajú priestor, majú svoj objem a svoju hmotnosť.
- Objekty s rovnakým objemom nemusia mať rovnakú hmotnosť a objekty s rovnakou hmot-
nosťou nemusia mať rovnaký objem.

Nový štátny vzdelávací program

- Nie všetky zložky zmesí je možné oddeliť filtráciou.
- Výsledok filtrácie závisí od toho, aký hustý filter použijeme.

Činnosti	Porovnávanie objemu a hmotnosti objektov, objavovanie princípu merania hmotnosti a objemu objektov. Porovnávanie hmotnosti objektov, ktoré majú rovnaký objem a porovnávanie objemu objektov, ktoré majú rovnakú hmotnosť. Skúmanie plávania objektov na vode vzhľadom na ich tvar, hmotnosť, objem, materiál, z ktorého sú vyrobené.

Nový štátny vzdelávací program

Štátny vzdelávací program pre základné vzdelávanie - celý

Štátny vzdelávací program pre základné vzdelávanie

Vymedzenie gramotnosti a ich gradačná postupnosť

Vzdelávacie štandardy:

Metakognícia

Charakter

Matematika a informatika

Človek a príroda

Nový štátny vzdelávací program

Metakognícia sa skladá z dvoch komponentov:

1. **Metakognitívne poznanie**
2. **Metakognitívna regulácia**

Nový štátny vzdelávací program

Komponent: Metakognitívne poznanie

Všeobecným cieľom v rámci komponentu Metakognitívne poznanie je: aby žiaci na konci 9. ročníka mali dobré chápanie svojich silných stránok v myslení, ako aj oblastí, v ktorých sa môžu rozvíjať; žiaci majú poznať rôzne stratégie učenia a majú byť schopní vybrať a použiť vhodné stratégie na základe požiadaviek úlohy a osobných preferencií.

Na konci 1. cyklu je žiak schopný:

1. Na predispozičnej úrovni opisovať svoje silné stránky v myslení, ako aj oblasti, v ktorých sa ešte potrebuje zlepšiť.

   Výkonové štandardy pre 1. cieľ prvého cyklu:

   a. Dokáže v súvislosti s učebnými činnosťami, ako aj osobnými preferenciami pomenovať svoje záľuby a záujmy a hovoriť o nich, ako aj popísať to, čo ho nezaujíma.

   b. Dokáže identifikovať úlohy, ktoré považuje za ľahké vs. náročné.

Nový štátny vzdelávací program

Komponent: Metakognitívna regulácia

Všeobecným cieľom v rámci komponentu Metakognitívna regulácia je: rozvíjať u žiakov spôsobilosť plánovať, organizovať, monitorovať a hodnotiť svoj sebarozvoj a učenie a využívať tieto spôsobilosti pre efektívnejšie riešenie jednoduchých aj komplexných problémov a zlepšovanie ich výsledkov v rámci ich formálneho, ako aj neformálneho vzdelávania.

Na konci 1. cyklu je žiak schopný:

1. Na základnej úrovni a za pomoci pedagóga regulovať svoje správanie a myslenie v prospech riešenia zadanej úlohy.

   Výkonové štandardy pre 1. cieľ prvého cyklu:

   a. Dokáže dodržiavať jednoduchý plán alebo postupnosť pri riešení úlohy (napr. pokyny krok za krokom).

   b. Dokáže identifikovať a používať základné nástroje na organizovanie informácií (napr. triedenie predmetov alebo myšlienok).

POSTUPNÉ ZAVÁDZANIE NOVÉHO ŠVP

September 2026

ŠVP pre prvý cyklus má finálnu podobu.

Všetky školy začínajú aplikovať zmeny vo vzdelávaní a vyučovať podľa nového ŠVP.

September 2025

30 % škôl (622) sa pripojilo a začínajú učiť inak.

Naďalej monitorujeme správnosť nastavenia ŠVP a zapracovávame prípadné zmeny. Dopĺňame podporné materiály.

September 2024

Na cestu zmien vykročí ďalších 100–200 škôl.

Naďalej monitorujeme správnosť nastavenia ŠVP a zapracovávame prípadné zmeny. Zároveň pripravujeme podporné materiály.

September 2023

Prvých 30 škôl využije nový Štátny vzdelávací program (ŠVP) a začne meniť vyučovanie v triedach.

Priebežne budeme monitorovať, či je ŠVP nastavený dobre a podporuje tieto zmeny. V prípade potreby zapracujeme zmeny.

Prvých 39 škôl

- Nadviazaná spolupráca škola – NIVAM – RCPU (jún, resp. september)
- NIVAM poskytol usmernenia pre prvý cyklus k tvorbe ŠkVP pre všetky VO
- Začali sa práce na novom ŠkVP – podľa potrieb školy jún, júl, august...
  - September: prvý ročník
  - November: prvý cyklus
  - Jún: všetky cykly => UKÁŽKOVÉ ŠKOLSKÉ VZDELÁVACIE PROGRAMY
- Október: Inovačné vzdelávanie k tvorbe ŠkVP

Prvých 39 škôl

Výzvy

- Potreba nájsť „pracovný rytmus“ a nastaviť komunikáciu škola – NIVAM – RCPU

  => stretnutie KP NIVAM a RCPU v novembri

- Náročné zladenie prípravy dokumentov a zavádzania nových prvkov do vyučovania

- Ako využiť pozíciu supervízora

  => NIVAM pripraví školenie k téme

Prvých 39 škôl

Evaluácia

- Oblasti
  - Prenos cieľov ŠVP do ŠkVP a do vyučovania
  - Dopad na vzdelávacie výsledky žiakov
  - Dopad na klímu školy a wellbeing aktérov
  - Zrozumiteľnosť a realizovateľnosť ŠVP z pohľadu PZ a OZ
  - Efektivita komunikácie a podpory
- Realizuje spoločne NIVAM a ŠŠI
- Začiatok v polovici októbra

Prvých 39 škôl

Vnímanie ŠVP učiteľmi

JaK - príliš veľa komponentov, veľa činností - problém pri tvorbe uč. osnov

Matematika - preexponované obsahovo

ČaP – kvalitné štandardy, ale ťažšie používanie existujúcich učebníc

Učebnice

- Úprava smernice o edukačných publikáciách a kritériá na hodnotenie edukačných publikácií – október/november 2023
- Komunikácia s vydavateľmi
  - nový štatút poradného orgánu NIVAM,
  - príprava prvého stretnutia podľa nového štatútu
- Zabezpečenie učebníc do r. 2026
  - Potvrdenie existujúcich
  - Doplnky k existujúcim (metodické, obsahové)
  - Nové učebnice (2025/26)
- Metodické materiály
  - tvorbe ŠkVP, k hodnoteniu žiakov, k metódam a formám vzdelávania, k prispôsobovaniu vzd. štandardov potrebám žiakov, ku kultúre školy a k prierezovým gramotnostiam.

Metodické materiály

- Témy:
  - tvorba ŠkVP,
  - hodnotenie žiakov,
  - metódy a formy vzdelávania,
  - prispôsobovanie vzdelávacích štandardov potrebám žiakov,
  - kultúra školy
  - prierezové gramotnosti
- Aktuálne finalizácia autorských tímov
- Do júna základné príručky
- Nadväzuje zbieranie praktických riešení

Networking

- 8.-9. november - EDUKAFEST NIVAM
  - pre učiteľov
  - praktické ukážky zmien vo vyučovania rôznych inovatívnych prístupov
  - prednášky, workshopy, panelové diskusie a festivalové stánky
- 6. – 7. december - Konferencia pre riaditeľov (NIVAM)
  - 39 prvých škôl + zaregistrovaní záujemcovia o zavádzanie od 2024
  - prvé skúsenosti s implementáciou, prvé dáta zo škôl
  - odborné podujatia - napr. k téme zavádzania supervíznej pozície na škole
- Virtuálne komunity
  - k rovnakým oblastiam ako metodické materiály
  - rôzne zdroje k témam, diskusné fóra, webináre podľa vlastných potrieb
  - NIVaM vybral odborníkov, ktorí komunity povedú.

RCPU – správa za prvý rok

- 7211 individuálnych konzultácií
- 3537 návštev vyučovacej hodiny
- 1187 mentorovaných učiteľov
- 133 celodňových workshopov
- 707 poldňových workshopov
- 247 facilitácií učiacej sa skupiny
- 160 mentorských miest (z toho 153obsadených)
- 139/42/38 prednášky/diskusie/iné
- 539 bilaterálnych stretnutí
- 314 multilaterálne stretnutia
- 548 predstavení centra
- 19345 účastníkov skupinových aktivít

REGIONÁLNE CENTRUM PODPORY UČITEĽOV

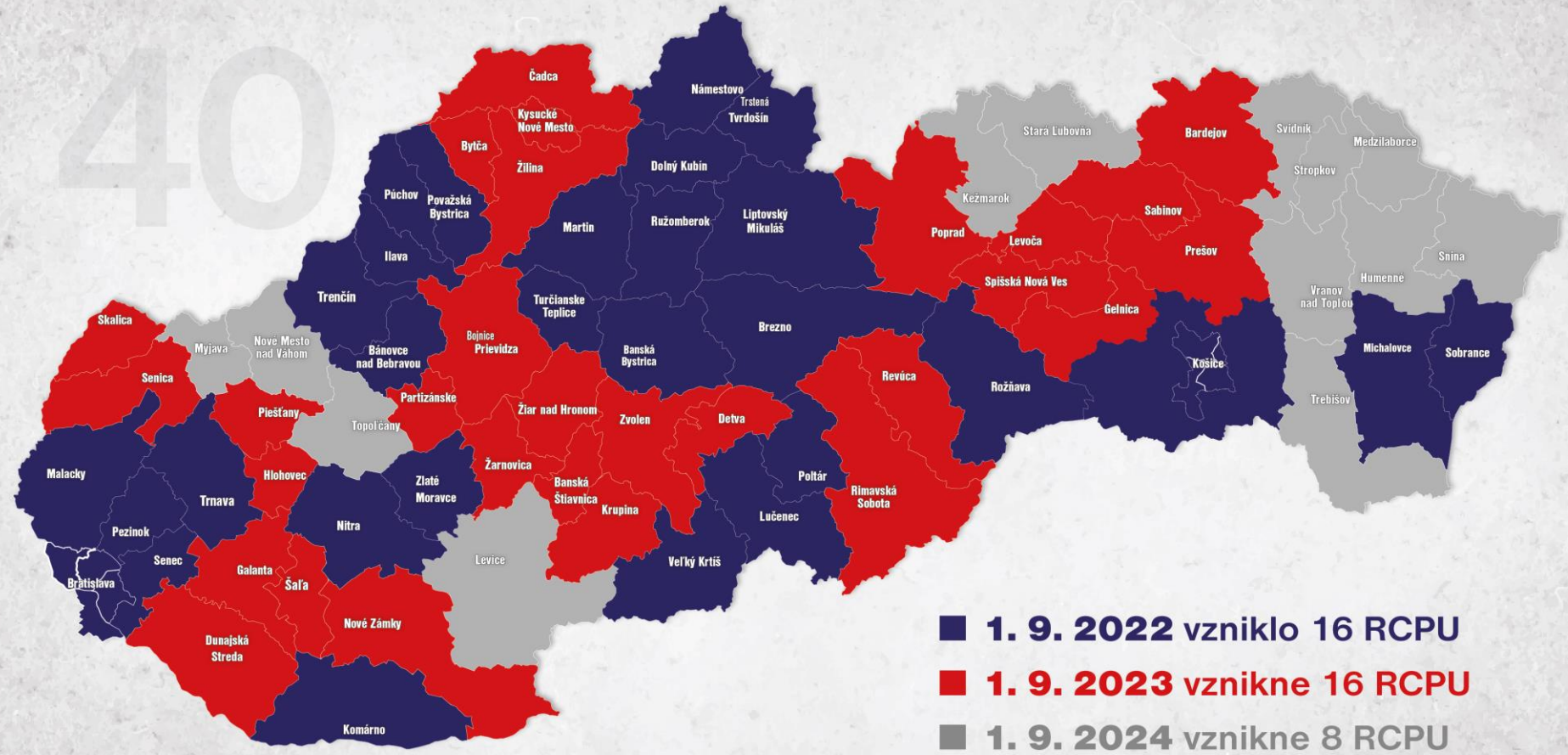

MINISTERSTVO ŠKOLSTVA, VEDY, VÝSKUMU A ŠPORTU SLOVENSKEJ REPUBLIKY
PLÁN OBNOVY
Financované Európskou úniou NextGenerationEU
VZDELÁVANIE 21. STOROČIA

Výzva – tretie kolo

- Otvorená do 30.11.2023
  - Trebišov
  - Humenné, Snina, Medzilaborce
  - Vranov nad Topľou
  - Stropkov, Svidník
  - Stará Ľubovňa, Kežmarok
  - Levice
  - Topoľčany
  - Nové Mesto nad Váhom, Myjava
- Infoseminár̀e online 21.9., 5.10., 8.11., 22.11., 29.11.
- Infoseminár̀e v regiónoch – od 16.10. východ, od 30.10. alebo 6.11. západ

Školy od septembra 2024

- možnosť registrácie – spustí sa na EDUKAFEST 8.-9. novembra
- otvorené pre všetkých, bez obmedzenia počtu (žiadny výber, len zaznačenie v RISe)
- podpora
  - Ukážkové ŠkVP
  - PIV k tvorbe ŠkVP (NIVAM)
  - Vypracované metodické materiály
  - Funkčné virtuálne komunity
  - Prioritná pozornosť RCPU
  - Prispôsobené vzdelávacie programy NIVAM
- Podľa počtu registrovaných záujemcov NIVAM pripraví detailnejší mechanizmus podpory pre školy v roku 2024/2025

Informovanie a popularizácia

- vzdelavanie21.sk
- kampaň v tv a rozhlase
- videá zo škôl (facebook a youtube)
- dokumentárne filmy o učiteľoch
- komiks
- súťaž pre žiakov – Kurikulko / Kurikulka

Organizačné zmeny – neplnoorganizované školy

- reprezentatívne zloženie pracovnej skupiny
  - zriaďovatelia škôl,
  - školské asociácie
  - Národnostné organizácie
  - relevantné sekcie ministerstva
- príprava alternatívnych riešení
  - Výhody nevýhody
  - Odporúčané kroky
- možnosť voľby riešenia podľa miestnych podmienok

Proces 2008 – 2020	Cesta k 2035
Top down (nariadené reformy)	Bottom up (umožniť a podporiť)
Nositeľmi sú rezortné inštitúcie	Nositeľmi je sieť škôl, iných partnerov a štátu
Plošne k rovnakému dátumu	Prechodné obdobie